

**UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU**

**Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej
i Gospodarki Przestrzennej**

II.2.4. DZIAŁANIE

**Wzmocnienie partnerstwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym
w zakresie realizacji procesu dydaktycznego**

do

**Planu wykonawczego
Strategii Rozwoju Instytutu**

Projekt opracowali:
Prof. UAM dr hab. Sylwia Staszewska
dr Marzena Walaszek
dr Justyna Wilk

Projekt przyjęty przez Radę
Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej
i Gospodarki Przestrzennej
dnia 18 czerwca 2018 roku

POZNAŃ 2018

Niniejsze działanie dotyczy systematyzacji i koordynacji inicjatyw zapewniających wzmocnienie partnerstwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie realizacji procesu dydaktycznego. Proponuje się podjęcie działań w sześciu obszarach.

Obszar 1. Utworzenie bazy partnerów (osób, instytucji) współpracujących w zakresie dydaktyki z IGS-EiGP.

Jednym z najistotniejszych elementów procesu dydaktycznego powinno być łączenie zagadnień teoretycznych z praktyką. Prowadzący zajęcia dydaktyczne w różnym stopniu wykorzystują możliwości związane z zapraszaniem prelegentów na zajęcia czy też organizowaniem zajęć poza uczelnią (np. wizyty w przedsiębiorstwach, instytucjach prywatnych i publicznych).

Celem działania jest zebranie bazy danych dotyczących osób/instytucji stale współpracujących z nauczycielami akademickimi IGS-EiGP np. w formie prelekcji wygłaszanych podczas zajęć dydaktycznych oraz upowszechnienie/udostępnienie tej bazy pozostałym pracownikom dydaktycznym Instytutu wraz ze wskazaniem tematyki/obszaru działalności/przedmiotu, w zakresie której(-ego) specjalizuje się dana instytucja. Efektem działania będzie uatrakcyjnienie zajęć dydaktycznych w oparciu o współpracę z instytucjami otoczenia społeczno- gospodarczego.

Obszar 2. Zebranie deklaracji na temat możliwych obszarów współpracy (obszarów tematycznych oraz możliwości i sposobów odbycia praktyk zawodowych przez studentów kierunków gospodarka przestrzenna, geografia, zintegrowane planowanie rozwoju) wśród wiodących partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Celem działania jest udoskonalenie organizacji procesu dydaktycznego i odbywania praktyk zawodowych na kierunkach: gospodarka przestrzenna, geografia i zintegrowane planowanie rozwoju poprzez podpisanie porozumień dotyczących stałej współpracy IGS-EiGP z wiodącymi instytucjami. W porozumieniu należy ustalić zakres zaangażowania (wsparcia) partnerów w proces dydaktyczny studentów, tzn.:

- 1) Zakres współpracy zainicjowany potrzebą realizacji efektów kształcenia ujętych w programie studiów (pomoc w przygotowaniu nowych lub weryfikacja

obowiązujących programów studiów). Interesariusze proponują często zmiany do programu, które wpłynąć mogą na jakość kształcenia. Propozycje dotyczą m.in.: zwiększenia wymiaru godzin poszczególnych przedmiotów, poprawy warsztatu i umiejętności manualnych i projektowych, prezentacji graficznej wyników prac. Interesariusze sugerują, aby realizacja prac dyplomowych wynikała ze współpracy z pracownikami projektowymi. Wnoszą także o poszerzenie tematyki realizowanej w czasie całego toku studiów. Należy kontynuować tę wymianę myśli, a nawet ją poszerzyć o sferę zapotrzebowania na potencjalnych absolwentów. Można stworzyć profilowane studia np. podyplomowe lub inną tzw. krótką formę kształcenia, ukierunkowane na wiedzę i umiejętności związane z konkretnym zawodem, stanowiskiem pracy, które zostało zgłoszone przez pracodawcę (musi to być zgodne z obowiązującymi zasadami procesu dydaktycznego). Należy opracować mechanizmy opiniowania/zgłaszania przez interesariuszy uwag do programów studiów.

- 2) Zakres współpracy w realizacji procesu dydaktycznego (prowadzenie zajęć dydaktycznych kursowych, wykłady otwarte, spotkania, dyskusje, warsztaty, które byłyby realizowane na terenie uczelni oraz w siedzibach instytucji współpracujących). Współpraca w celu właściwej realizacji praktycznego procesu kształcenia poprzez angażowanie ekspertów i praktyków spoza UAM, np. wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, radnych samorządowych, pracowników administracji rządowej i samorządowej oraz pracodawców instytucji ze sfery społeczno-gospodarczej, którzy prowadząc zajęcia ze studentami poszerzają ich umiejętności praktyczne i wzmacniają kompetencje społeczne.
- 3) Zakres współpracy obopólnych korzyści (opracowywanie tematów prac dyplomowych zgłaszanych przez interesariuszy społeczno-gospodarczych). Współpraca międzyinstytucjonalna powinna przynosić korzyści dla obu stron procesu. Wsparciem dla sfery okołobiznesowej byłoby stworzenie bazy tematów prac magisterskich i inżynierskich. Opracowania teoretyczne lub wykonanie koncepcji zagospodarowania przestrzennego zgłoszonego tematu daje realne szanse na wykorzystanie aplikacyjne efektów pracy studenckiej. Stworzenie bazy danych prac zrealizowanych i tych w trakcie realizacji uzmysłowi grupom zainteresowanych skalę przedsięwzięć, wesprze instytucje w procesie zarządzania i planowania.

- 4) Zakres możliwych działań cyklicznych, dotyczących możliwości przyjęcia na praktyki studentów w danym roku akademickim (np. zakres zadań, termin praktyki, liczba studentów); informacje te będą przekazywane studentom przed rozpoczęciem praktyk).

Obszar 3. Stworzenie systemu informatycznego w celu obsługi procesu dydaktycznego oraz odbywania i zaliczania praktyk zawodowych.

Celem działania jest stworzenie niezależnego systemu informatycznego (lub powiązanego z systemem USOS), poprzez który możliwe będzie:

- 1) prowadzenie bazy danych informującej studentów o terminach prowadzonych zajęć dydaktycznych kursowych, wykładów otwartych, spotkań, dyskusji, warsztatów realizowanych na terenie uczelni oraz w siedzibach instytucji współpracujących,
- 2) prowadzenie elektronicznego dziennika praktyk oraz sporządzenia opinii o studencie, które to dokumenty są podstawą do zaliczenia praktyk zawodowych,
- 3) utworzenie elektronicznego kwestionariusza pozwalającego na wyrażenie opinii pracodawców dot. wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów, którymi wykazali się studenci podczas odbywania praktyk zawodowych. Pracodawcy w szczególności poproszeni zostaną o wskazanie tych obszarów, w których studenci wymagają dodatkowego podniesienia wiedzy/umiejętności/kompetencji (np. umiejętności związane z obsługą oprogramowania GIS, znajomość podstawowych zagadnień związanych z kierunkiem studiów, umiejętność wykorzystania wiedzy w samodzielnej pracy itd.). Dodatkowo, poprzez formularz/kwestionariusz pracodawca będzie miał możliwość podania proponowanego (zleconego) tematu pracy dyplomowej.

Obszar 4. Spotkania z pracodawcami dla studentów kierunków: gospodarka przestrzenna, geografia i zintegrowane planowanie rozwoju.

Proponuje się organizowanie cyklicznie (co najmniej dwa razy do roku, najlepiej na początku każdego semestru) spotkań ze studentami II roku kierunków: gospodarka przestrzenna, geografia i zintegrowane planowanie rozwoju, którego celem będzie przekazanie studentom informacji na temat procedury oraz miejsc odbywania praktyk zawodowych przez Pełnomocników Dziekana ds. praktyk zawodowych, a także przedstawienie możliwości

realizacji praktyk zawodowych w wybranych instytucjach. W spotkaniach mogą brać udział przedstawiciele pracodawców. Podczas spotkań należy przekazać informacje na temat: profilu praktyk w poszczególnych instytucjach, wymagań pracodawców i obowiązkach w instytucjach, które najchętniej przyjmują na praktyki, podać adresy kontaktowe itp. Proponuje się również zorganizowanie konferencji z pracodawcami, w ramach której będą realizowane dwa panele: 1 panel – dla instytucji publicznych (urzędy miast, starostwa powiatowe, miejskie pracownie urbanistyczne etc.) i 2 panel – dla instytucji prywatnych (pracownie projektowe, firmy doradcze etc.). Na spotkanie zaproszeni zostaną wybrani przedstawiciele instytucji publicznych i prywatnych stale współpracujących z IGS-EiGP (z obszaru aglomeracji poznańskiej: Poznań i powiat poznański). Uzasadnieniem dla realizacji konferencji jest corocznie zgłaszany przez studentów opiekunom praktyk problem wyboru miejsca praktyk, pomimo iż opiekunowie udostępniają listę instytucji, w których do tej pory studenci odbyli praktykę. Ponadto, udział instytucji w targach jest dobrą okolicznością do zacieśnienia współpracy z tymi instytucjami, jak również pozyskania nowych potencjalnych partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Obszar 5. Nawiązanie współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi z obszaru województwa wielkopolskiego oraz spoza województwa w zakresie utworzenia klas patronackich.

Jednym z aktualnych wyzwań dla procesu kształcenia na każdym etapie jest ukierunkowanie ścieżki kariery ucznia, zgodne z jego umiejętnościami i predyspozycjami. Działania, których celem jest preorientacja i orientacja zawodowa powinny stanowić uzupełnienie edukacji w szkole. W szkołach ponadpodstawowych (ponadgimnazjalnych) województwa wielkopolskiego (a także tych zainteresowanych spoza województwa) uczniowie mają możliwość np. kształcenia się w zawodzie technik architektury krajobrazu czy technik informatyk. Patronat nad wybranymi klasami oraz przeprowadzenie zajęć przez dydaktyków z IGS-EiGP w szkołach mogłyby przyczynić się do umocnienia kontaktów ze szkołami oraz ułatwienia podjęcia w przyszłości wyboru kierunku studiów przez uczniów szkół ponadpodstawowych. Istnieje konieczność podpisu patronatu ze szkołami przez dziekana WNGiG, w celu nadania rangi i zobowiązań tych porozumień. Rolą Instytutu jest nawiązywanie kontaktów i rekomendowanie szkół do sieci patronackiej.

Obszar 6. Współpraca wynikająca z relacji IGS-EiGP z instytucjami sfery społeczno-gospodarczej (publicznymi i prywatnymi), z którymi zakres i forma zależności zależy od kreatywności badawczo-rozwojowej i komercyjnej (wspólne konferencje, raporty, ekspertyzy, projekty, konsultacje).

IGS-EiGP współpracuje obecnie z instytucjami publicznymi (stanowiącymi 97% wszystkich współdziałających) i prywatnymi (3%). Zakres zaangażowania obejmuje: działalność badawczo-naukową, działalność komercyjną, wizyty studyjne, konsultacje, działalność dydaktyczną realizowaną przez ośrodki krajowe (90%) i zagraniczne (10%). Interakcja z istniejącymi podmiotami (została wypracowana na drodze nieoficjalnych kontaktów, co pokazuje duże zaangażowanie pracowników Instytutu i chęć włączenia w proces naukowy i dydaktyczny praktyczny kontekst działań). IGS-EiGP z niemal co trzecią instytucją prowadzi działalność naukowo-badawczą i z co trzecią działalność komercyjną, co świadczy o właściwych proporcjach pomiędzy praktyczną (dochodową) a akademicką (naukową) sferą działań. Należy kontynuować działalność wynikającą ze wspomnianej relacji.